No. 139. 1841.

VLISSINGSCHE COURANT.

Vrijdag 19 November.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk.

Advertentien worden geplaatst à 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Brieven franco.

INGEZONDEN STUKKEN.

De grondwet, die in Nederland aan ieder burger gelijke regten en aan alle gezindheden gelijke bescherming toekent, [illegible] ongestoord, hier te lande, zijne Godsdienst kan uitoefenen. Jammer is het, dat, terwijl door de Hooge Regering steeds al deze regten gehandhaafd worden, eenige woelzuchtige vrijdenkers hunne geloofsgenooten eenen gewetensdwang willen opleggen, die de opregte mensch, van welk Godsdienstig geloof hij ook zijn moge, nimmer duldt. Met verachting dan, zag ik met velen neder, op hetgeen in het *Handelsblad* van den 18 October ll. geplaatst is. Genoeg reeds zijn de gevoelens van den Heer H. J. HERTZVELD c. s. bekend; maar dezen zij slechts hierbij te rade gegeven, dat, zoo hij zich geheel aan de zoogenaamde verlichte partij wil aansluiten, hij alsdan liever eerst den eerwaarden post van Opper-Rabijn, die hij alsnog bekleedt, moet nederleggen: dan kan hij, zonder den bij ieder weldenkenden geachten eeretitel te bezoedelen, zijne driften botvieren, en den weg, dien hij verkiest, betreden. Maar het past niet aan hem, die aan het hoofd van een kerkbestuur staat, en de Godsdienst moet inscherpen, dezelve uit te roeijen. Het zijn toch geene verbeteringen, die den Heer HERTZVELD wil of kan daarstellen, maar wel, helaas! schijnt men op den afval van het geheele Jodendom, ware dit mogelijk, te doelen. Wat zal eene zoogenaamde sijnode, wat de Rabijnen moeten uitrigten? De Joodsche Godsdienst rust op echtoude grondzuilen, die door geene hedendaagsche Rabijnen veranderd of verbeterd, en dus veel minder door eenen nietigen persoon kunnen omvergerukt of behoeven ondersteund te worden. Ik vertrouw ook, dat de Leden der Hoofd-Commissie verstandig genoeg zullen wezen, om aan deze dwaalstem geen gehoor te geven: wenschelijk ware het nogtans, dat zij dit openbaar te kennen gaven en alzoo niet aarzelden, om de pogingen van de Heer HERTZVELD af te keuren. Dat zijn voornemen niet met Godsdienst gepaart gaat, behoeft immers geen betoog, want, ware dit het geval, dan toch behoeft een Godsdienstige aanvoerder eener gemeente niet de inlichtingen eens advokaats, om daardoor aangedrongen te worden tot daarstelling van het goede.

De heer LIPMAN moge, als bekwaam regtsgeleerde, den maatschappelijken stand der Israeliten wel willen verbeteren, maar, zonder zijne kunde te kort te doen, zal niemand het er toch voor houden, dat, niettegenstaande hij zich aan het hoofd van het thans zoogenaamde Seminarium bevindt, hij daargesteld zij voor de Godsdienst, of derzelver voorschriften genoeg kent, om zich hiermede in te laten. Ook de Hoofd-Commissie kan nuttig wezen, om de geldelijke belangen der verschillende Israelitische gemeenten gade te slaan: en zij bevat in haar midden kundige mannen, — laten deze zich dan bevlijtigen, om den staat hunner geloofsgenooten te verbeteren, zoo veel in hun bestaat; maar nimmer moeten zich hunne bemoeijingen uitstrekken, voor datgeen waartoe zij onbevoegd zijn; en mogten zij nu soms al eens de grenzen hunner magt overschreden hebben, dan is thans het tijdstip genaderd, dat door hen rijpelijk behoort ingezien te worden, dat hiervoor paal en perk moet worden gesteld.

Bedenk dit, gij allen, die den staat van het Jodendom zegt te willen verbeteren. De Jood wordt door alle tijden en overal geacht, bij ieder weldenkend mensch, zoo lang hij zijne eigene waarde kent en den weg zijner vooronders betreedt; maar houdt hij eenmaal op Jood te zijn, en wil hij zich te veel met andere volkeren vermengen, ja verzaakt hij zelf zijne eigene zelfstandigheid, dan is hij niets meer. Ja dan zal alleen spot en verachting zijn deel wezen. Laat deze wenk dan voor den onpartijdigen beoordeelaar, voor den verstandige, genoeg wezen, en de dwazen geene meerdere afkeuring van noode hebben.

J. D. P.

NIEUWSTIJDINGEN.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, [illegible] November. Men meldt uit Embden dd. 6 November. Een droevig voorval heeft dezer dagen alhier plaats gehad. Vier personen van het op de Eems liggende eere-wachtschip, de kommandeur *Wallenstein*, een matroos met name *Romain*, de tolbeambte *Muller* en de tolopziener *Meyer*, begaven zich Vrijdag den 29 October, des namiddags, in een bootje, naar het een uur van hier gelegen dorp Petkum, om aldaar eenige bijzondere belangen waar te nemen. Toen zij des avonds naar het wachtschip terugkeerden, woei het eenen hevigen storm uit het Oosten, zoodat de boot reeds spoedig na het afvaren geweldig heen en weder slingerde. Daar men hen niet ter bestemde tijd aan het wachtschip zag terugkomen, begon men beducht te worden dat hun eenig ongeluk wedervaren zou zijn, en dit vermoeden is maar al te zeer bewaarheid geworden. Het bootje schijnt omgeslagen of gezonken te zijn, en de vier zich daarin bevonden hebbende menschen hebben hunnen dood in de golven gevonden. Het aangespoelde lijk van den tolbeamte *Muller* laat deswege geen twijfel meer over.

— In de stad Orel heeft verleden maand een felle brand 700 huizen in de asch gelegd, waaronder de regeringsgebouwen, die met eene menigte akten en andere papieren van waarde verbrand zijn.

— Hier te Petersburg heeft, in den nacht van den 28 op 29 October en op laatstgemelden dag, de storm het Newa-water zoodanig opgejaagd, dat verscheiden der lager gelegen deelen van onze stad overstroomd geworden zijn. De rivier was zes voet boven haar gewone peil door het zeewater opgestuwd. Zeer vele grootere en kleinere Newa-schepen, waaronder ook geladene, werden deels beschadigd, deels op den oever geworpen; eenigen zelfs zonken. In de stad zijn vele daken beschadigd geworden en ook schoorsteenen omgewaaid.

— Men meldt uit Napels dd. 30 October: De Engelsche brik *Condor*, Kapitein *Boyes*, die met eene rijke lading van suiker, indigo, enz., ten bedrage van omstreeks de 18000 p. s. van Londen komende in 42 dagen tijds de golf alhier bereikt had, kwam hier eergisteren avond tusschen 4 en 5 ure voor de haven ten anker, alzoo de hevige storm, die reeds des morgens was beginnen te woeden, hetzelve niet veroorloofd had tot binnen de haven te varen. De storm bleef den ganschen nacht op eene verschrikkelijke wijze aanhouden en het water den 29n steeds holler wordende, geraakte het schip in een onloochenbaar gevaar. Men bood 600 ducaten aan de zich in de haven bevindende stoombooten, zoo het eene van dezelve gelukken moest het schip te redden, maar niet eene dorst de onderneming wagen. Nog vleidde de Kapitein zich met de hoop, dat zijne drie ankers tegen de elementen bestand zouden zijn, maar tegen 4 ure des namiddags verdween deze hoop: twee der ankers bezweken en slechts het derde noodanker bood nog eenigzins tegenstand. Het schip zag zich aan de golven ten prooi gegeven en liep gevaar van op de klippen verbrijzeld te worden; maar de Kapitein wist het door eene stoute manoeuvre op het strand aan te zetten, en tegen 10 ure in den nacht gelukte het, de manschap te redden. Al de schepen in de haven hebben meerdere of mindere schade bekomen.

— Men meldt uit Rome: Berigten uit Nederland melden, dat de kerkelijke zaken aldaar door Monseign. *Cappaccini* tot een goed einde zijn gebragt, weshalve deze geachte Prelaat dan ook weldra zijne zending naar Lissabon zal ondernemen. Ook de met Rusland door de H Stoel geopende kerkelijke onderhandelingen namen eene gunstige wending, en hoopte men ook in dat opzigt op eenen volmaakt goeden uitslag.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 13 November. In Madrid was het den 6 November rustig. De generaal *Aimerich* is te Palma met de bekende Spaansche wreedaardigheid vermoord. Een dertigtal Spanjaarden hadden in wreedheid gewedijverd.

— Voor het hof van Assises van Loiret is thans het regtsgeding afgeloopen van den afschuwelijken moord, aan twee jonge meisjes gepleegd, na eenen schandelijken aanslag op dezelve. Op verlangen van het openbaar ministerie, werden de debatten met gesloten deuren gehouden. De misdadiger is ter dood veroordeeld.

— De Oppositie rust zich toe tot een hevigen parlementairen strijd, na de opening der Kamers. Hoofdzakelijk wil zij het kiesregt op die wijze uitbreiden, dat allen die thans regt hebben om leden eener jury te zijn ook tot de benoeming van gedeputeerden kunnen medewerken. De meest overdrevenen gaan nog verder, en willen dit regt tot alle leden der nationale garde uitgestrekt hebben.

Een der dagbladen beschuldigt den heer *Thiers* van medepligtigheid aan den laatsten aanslag, door Prins *Louis Bonaparte* gesmeed, en verklaart zich bereid om het gegronde dezer aanklagt te bewijzen.

— *Rubini* is te Madrid aangekomen; zoo men weet, had de militaire autoriteit hem een escorte van 50 ruiters medegegeven, ten einde hem tegen alle kwade ontmoetingen te vrijwaren. Te Colmenar aangekomen zijnde, werd het escorte door een honderdtal boeren omringd, die *Rubini* voor een stafofficier van de partij der Koningin *Maria Christina* hielden, dien deze soldaten aan de liberalen gingen overleveren, en wat ook *Rubini* zeggen mogt, om de boeren aan het verstand te brengen, dat hij niet noodig had verlost te worden, zij wilden hem echter tegen wil en dank bevrijden.

Ten gevolge van deze rencontre, heeft het aan *Rubini* moeite gekost, naar Madrid te komen, gezeten op een muilezel van den Pastoor van Colmenar, wien het gelukt is, *Rubini* uit de handen zijner verlossers te bevrijden. *Rubini* heeft beloofd, bij zijne terugkeer, in de kerk van Colmenar eene mis te zullen zingen. Het behoeft wel niet gezegd te worden, dat op dien dag liefdegiften zullen worden ingezameld en geheel Madrid te Colmenar zijn zal.

BELGIE.

BRUSSEL, den 14. November. Naar mate men van den schrik bekomt, worden de gevangene dames ontslagen. Men wist ook niet, dat vrouwen zoo republikeinsch waren, om eene zamenzwering tegen den Staat te beramen. Mevr. *Parent* is gisteren weder in vrijheid gesteld. Haar echtgenoot, de ex-kolonel *Parent*, die nog als comploteur in hechtenis zit, heeft eene petitie aan de Kamer ingezonden, over zijne onwettige gevangenneming.

Intusschen zitten nog 93 personen in de gevangenis *les Petits Carmes*. Of die alle wel tot het complot behooren, is niet waarschijnlijk; want dagelijks worden menschen om de geringste kleinigheid gearresteerd. Gisteren werd in die gevangenis nog gebragt *Albert Charlé*, oud 23 jaren, schilder van ambacht, om dat hij een dolk bij zich had. Vrijdag werden er ook 4 wachtmeesters ingebragt, die onderling hadden gevochten.

— Zaturdag heeft de politie buiten de Namensche poort weder huisonderzoeking gedaan en vele wapenen opgehaald.

— Onze ministeriële dagbladen, niet langer het bijeentrekken van een fransch occupatie leger kunnende tegenspreken, swijgen nu. Rijssel is met troepen opgevuld, welke grootendeels zijn ingekwartierd. Zes batterijen zijn van la Fère en Metz naar de belgische grenzen vertrokken.

NEDERLANDEN.

ROTTERDAM, den 15. November. Als vervolg op en in verband met hetgene in onze vorige is berigt, betrekkelijk de nieuwe Luxemburgsche Grondwet, vernemen wij thans uit eene, zoo als wij reden hebben te vertrouwen, geloofwaardige bron, dat het Z. M. den Koning behaagd heeft, Prins *Alexander* te benoemen tot Hoogstdeszelfs plaatsbekleeder in het groothertogdom Luxemburg.

— Men meldt, dat Z. M. *Willem Frederik*, graaf *van Nassau* aan het kollegie van kerkvoogden der hervormde gemeente te Apeldoorn eene som van ƒ10,000, heeft toegezegd ter gemoetkoming in de kosten voor een orgel in de Nieuwe Kerk aldaar.

's HERTOGENBOSCH, den 16 November. Men leest heden in ons dagblad de Noord-Brabander: » De Prokureur-Generaal bij het Provinciaal geregtshof in Noord-Braband, in ervaring gekomen zijnde, dat sedert eenige maanden in de Provincien in omloop zijn gebragt kennelijk valsche dubbele stuiverstukken, zoo genaamd dubbeltjes, welke bij een grondwettig scheikundig onderzoek gebleken zijn meestal te bestaan uit geel koperen roode plaatjes, aan de werking van kwik onderworpen geweest; sommigen zelfs uit enkel blik, alle bewerkt ter gemiddelde grootte der oude afgesleten dubbele stuivers (dubbeltjes), zoo als die thans in wandeling voorkomen, en die zich op het bloot gezicht van de echte laten onderscheiden, omdat vele van die zelfs geen sporen van eenig stempelwerk dragen, heeft vermeend, elk en een iegelijk oplettend te moeten maken, om de zoodanige dubbele stuiverstukken (dubbeltjes) niet in ontvang te nemen, en niet weder uit te geven; immers wil men zich niet bloot stellen aan de straffen bij artikel 135 van het lijfstraffelijk wetboek bepaald tegen dengene welke hoezeer voor goede en gangbaar ontvangen, die dubbeltjes wetende dat dezelve valsch zijn, weder uitgeeft en in verderen omloop brengt."

MENGELINGEN.

Merkwaardigheden in het kunstvak der Muzijk.

Uit het Belgische blad le Précurseur.

Katten-orgel. Er is laatstelijk gewaagd geworden van een in 1789, door zekeren Venetiaan, te Londen gegeven Katten-Concert. Men verzekert, dat deze kunstdieren de maat volkomen hielden; maar of zij wel eens buiten den toon geraakten, ziedaar, waarvan men vergeten heeft te spreken; zooveel is zeker, dat zij volmaakt goed gedresseerd moeten zijn geweest, ja zelfs aan het minste teeken van den directeur gehoorzaamden. Deze uitkomst moet niet te verkrijgen zijn geweest, dan door volhardende zorgen van ettelijke jaren, en waarlijk, men weet niet wie meerder te beklagen mag zijn geweest, de man, die zijn leven aan eenen zoo onaangenamen arbeid opgeofferd had, of de arme dieren, die aan het onafgebroken onderrigt van den onbarmhartigen professor geleverd waren.

Dit moet evenwel niet de eerste maal zijn geweest, dat men op het denkbeeld is gekomen om dieren, en wel bijzonder katten, te leeren, eene zoo zeldzame als bij uitstek chromatische muzijk te maken. Lang voor den Venetiaan had men dienzelfden inval gehad, maar de uitkomst op eene kortere wijze weten te verkrijgen, door middel van een zeker werktuig, eene soort van orgel, waarbij de pijpen door katten werden vervangen. Een zoodanig werktuig werd zelf vertoond bij eenen grooten optogt, die in 1549 te Brussel plaats had, ter gelegenheid der feesten aan Koning FILIPS II van Spanje, tijdens deszelfs verblijf aldaar, gegeven. Onder de zonderlinge en potsige zaken, waarmede die optogt doormengd was, onderscheidde zich onder anderen een allerzeldzaamst concert, waarvan de volgende beschrijving bij een Spaansche schrijver gevonden wordt.

« Het orchest was gesteld op eenen grooten wagen; in het midden zat een groote beer, spelende op eene soort van orgel, zaamgesteld, niet uit gewone pijpen, maar uit een twintigtal katten, allen besloten in naauwe hokjes, in welke zij zich niet konden verroeren; de staarten staken er boven uit en waren vast gemaakt aan koorden, die aan de klavieren van het orgel verbonden waren; naarmate dat de beer op de toetsen drukte, spande hij die koorden en trok hij alzoo aan de staarten der katten, om hen, naar den eisch van het aria, in allerlei hoogere en lagere toonen te doen miaauwen.

« Op de muzijk van dit zonderlinge orgel dansten apen, beeren, wolven, harten en andere dieren, die ballet-uitkomsten ten uitvoer bragten, op een' door twee paarden getrokken tooneeltje, hetwelk dit orchest volgde. Op het midden van dit tooneeltje stond eene groote kooi met apen, die op den doedelzak en andere instrumenten speelden; de fabel die alzoo door de onderscheiden dieren in hunne verschillende dansen werd voorgesteld, was die van de in dieren veranderde togtgenooten van ULYSSES.

» Ofschoon FILIP II de ernstigste, de zwaarmoedigste der menschen was, kon hij zich echter niet onthouden van te lagchen om het zotte van dit schouwspel; van al die dieren waren evenwel de katten en de apen de eenige natuurlijke."

Meer dan een schrijver heeft gewag gemaakt van het katten-orgel. Vader KIRCHER, die men zelden te vergeefs raadpleegt, als het eenige musicale zeldzaamheid betreft, want hij was een groot minnaar der muzijk, is niet in gebreken gebleven er ook eene beschrijving van te geven, maar het werktuiglijke van zijn klavier verschilt van dat waarvan wij hierboven gesproken hebben. In plaatse van de katten met koordjes aan de staarten te trekken, doet hij hen, door aan de toetsen vastgemaakt puntjes, prikken, eene verbetering, waarvoor hij tegenwoordig een brevet van uitvinding bekomen zou hebben.

CASPAR SCHOTT, niet zelden de kopiist, om niet te zeggen de plagiarius van KIRCHER, heeft niet alleen die beschrijving overgenomen, maar dezelve ook nog door eene plaat opgeluisterd, om eene zoo moeijelijk te begrijpen zaak des te duidelijker te maken. Laat ons evenwel in het voorbijgaan opmerken, dat diezelfde plaat ook nog een concert van ezels voorstelt. Men ziet er eenen man staan met een muzijkblad in de hand en hetzelve wijzende aan vier voor hem staande ezels, die met uitgestrekte halzen, staan te balken, of, zoo als vader SCHOTT het noemt, harmonieus te zingen; want men moet weten, dat die ezels een vierstemmig stuk ten uitvoer brengen: de een zingt de bas, de andere de tenor, de derde de haute-contre, zoo men zegt tot in de wolken. Men weet, zegt hij, dat eene ezelin door het bestier van eenen engel of van het Opperwezen zelf, gesproken heeft, maar dat die ezelin immer gezongen zou hebben, leest men nergens. Daarna verhaalt hij, dat een Siciliaan het wonder heeft volbragt, van in het openbaar en voor een talrijk gehoor, vier ezels te doen hooren, die het voorzeide concert ten uitvoer bragten. Op het oogenblik dat de Siciliaan zijn groot blad muzijk ontrolde, begonnen zijne viervoetige zangers het volmaakt accoord *ut, mi, sol, ut* met wondere vastheid aan te heffen. Het is waar, het gansche stuk liep over dat accoord. Voor zoo veel het middel betreft, hetwelk gebezigd is geworden om den vrijwilligen aanhef van die vier geduchte stemmen te verkrijgen, zonder medehulp van eenig klavier, koord of punt (want, zoo als de plaat het voorstelt, stonden de ezels geheel vrij en los voor den muzijk-directeur,) zoo willen wij onze lezers liefst verwijzen, tot het werk zelf van SCHOTT, die in het latijn schrijvende, zich in zijne grappige beschrijving regt op zijn gemak konde stellen.

Maar, om tot het katten-orgel terug te keeren; mannen van groot vernuft hebben al vroeg begrepen, dat een instrument van dien aard voor oneindige wijzigingen vatbaar was, of voor het minst, zoo veel verscheidenheid dulde, als er soorten van dieren zijn, met eenige stem, om het even welke ook, begaafd. Zoo heeft men onder anderen een biggen-orgel vervaardigd gehad, dat zelfs veel vroeger geweest moet zijn dan het door den Brusselschen muzijkant vervaardigde katten-orgel, want, mag men een Hollandsch schrijver gelooven, zoo zou LODEWIJK X, Koning van Frankrijk, den uitvinder van het biggen-orgel zijn geweest. Het maken er van zou hij hebben opgedragen gehad aan den Abt DE BAIGE, die de manier van punten aan de toetsen gebezigd zou hebben, om die levende pijpen derzelver toonen te doen slaken. Op deze wijze, zegt de deftige schrijver, bekwam de Koning eene muzijk, Midas-ooren waardig, waarop hij volgen laat, dat dezelve door het gansche hof werd bewonderd. Die vleijer!

Ziedaar, zoo ik mij verbeeld, genoeg over die muzijkalische zotheden. Zoo iets daarin onze verwondering moet baren, is het, dat onze voorouders, en zelfs deftige en geleerde mannen er vermaak in hebben kunnen vinden. Maar vader SCHOTT geeft ons het woord van het raadsel. De schoonste zaken, zegt hij, eindigen met ons te vervelen, de fraaiste muzijk mishaagd ons ten langen laatste; dan vinden wij meer vermaak in eene zonderlinge en koddige muzijk, als die der ezels, dan in die, welke met de hemelsche harmonie kan wedijveren, niet omdat de eerste aangenamer, maar omdat zij meer zeldzaam is. Het zij zoo!

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 18 November. Sedert den 16 dezer zijn alhier ter reede gekomen:

Voor Antwerpen bestemd:

Maria Engelina, B. Sextor, Riga, lijnzaad; Entreprise, N. F. Lousstadun, Marseille, tarwe; Faedersminde, J. C. Hesselberg, Gohtenburg; houtwaren.

Voor Gend bestemd:

De Vrouw Mina, A. J. Broring, Riga, lijnzaad.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede naar zee gezeild:

Prinses Victoria, T. Jackson; The City Edimburg, J. C. Hast, beide naar Londen, met stukgoederen en passagiers.

— Kapitein Krämer, voerende het schip Pluto, van Riga naar Antwerpen, met lijnzaad, berigt, dat hij den 16. dezer, op den middag, op de hoogte van Schouwen, Z. O., na gissing 5 en een halve mijl afstand, heeft zien zinken de Engelsche brik the John, welke naar allen schijn scheen verlaten te zijn, wijl hij niemand op het dek zag.

— Voor deze stad is in den morgen van den 17. dezer drijvend gezien een mast met gaffel en tuig. Volgens berigt is nabij Zoutelande tegen den wal vast zittende een bark of schip, waaromtrent men nadere opgaven verwacht.

— Volgens nader berigt is bovengemeld schip de Russische Bark Delphine, kapitein H. G. Caesen, van Camla Carlby, met hout, pik en teer naar Antwerpen, hebbende volgens rapport zijne mast en tuig moeten kappen.

DOMBURG, den 17. November. Eergisteren kwam op het strand alhier aan eene sloep met zeven manschappen, van eene op zee verongelukte Engelsche koolbrik, genaamd Paley, van Sunderland naar Rotterdam, gedestineerd. Van de equipage schijnt niemand verongelukt te zijn.

BATH, den 15. November. Gedurende de maand October ll. zijn aan het Kantoor van In- en Uitklaring, Expeditie en Betaling alhier, de volgende schepen ingeklaard, 1 met aardappelen, 82 ballastscheeps, 43 met boekweit, 53 met hard-, straat- en zinksteen, 5 met houtskolen, 13 met houtwerk, 2 met kalk, 3 met koffijboonen, 6 met meubelen, 8 met passagiers, 8 met rogge, 1 met rijtuigen, 12 met steenkolen, 1 met sivoo, 59 met stukgoederen, 5 met tarwe, 9 met werkhout en brandhout, 2 met ijzerwerk, 31 stoombooten met passagiers en goederen, 267 ledige visch en mosselschepen, waarvan 282 onder Nederlandsche en 205 onder Belgische vlag; te samen 487 schepen.

Uitgeklaard: 6 met aardappelen, 5 met aardewerk, 70 ballastscheeps, 9 met beer, 15 met bokking, 47 met gerst, 26 met haardasch, 6 met hoepen en biezen, 2 met hooi, 2 met houtwerk, 16 met kool-, raap- en lijnzaad, 28 met koffijboonen, 5 met kaas, 4 met meekrap, 5 met meubelen, 1 met meupelpapier, 1 met molensteenen, 18 met passagiers, 2 met raapkoeken, 27 met stukgoederen, 1 met tabak, 1 met tarwe, 2 met steenen, 1 met tufsteen, 5 met vlasch en vlasch, 5 met vruchten, 2 met wol, 1 met ijzerwerk, 36 stoombooten, 145 met versche visch en mosselen; waarvan 281 onder Nederlandsche en 198 onder Belgische vlag; te zamen 479 schepen. Totaal generaal 966.

Te Vlissingen, bij C. J. DE SWART.